

**Przedmiotowy System Oceniania i wymagania edukacyjne z biologii i chemii w Liceum
Ogólnokształcącym im. Stefana Żeromskiego w Krościenku nad Dunajcem w roku
szkolnym 2015/2016**

Przedmiotem oceniania są:

- Wiadomości,
- Umiejętności
- Postawa ucznia i jego aktywność

Cele ogólne oceniania na biologii i chemii:

- Rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- Motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- Pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu,
- Przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka,
- Dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Metody i narzędzia oraz szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

1. Wypowiedzi ustne np. swobodna wypowiedź na określony temat, charakteryzowanie procesów biologicznych, umiejętność wnioskowania przyczynowo - skutkowego itp.

Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu. Ocena z odpowiedzi ustnej nie podlega poprawie.

2. Kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji, nie podlegają poprawie.

3. Sprawdziany pisemne trwają 30 min. – 45 min.(zależnie od zakresu sprawdzanego materiału), przeprowadzane są najczęściej po zakończeniu każdego działu, zapowiadane, co najmniej tydzień wcześniej. Sprawdziany są obowiązkowe, jeżeli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, powinien go napisać w terminie nieprzekraczającym 1 tygodnia od powrotu do szkoły. Czas i sposób zaliczenia są do uzgodnienia z nauczycielem.

Prace pisemne powinny być ocenione i oddane w ciągu 2 tygodni.

Ocenę niedostateczną ze sprawdzianu można poprawić. Poprawa jest dobrowolna, odbywa się poza lekcjami, w ciągu 2 tygodni od rozdania prac i tylko 1 raz. Termin zostanie ustalony z nauczycielem równocześnie dla wszystkich osób poprawiających ocenę.

Przy poprawianiu sprawdzianu punktacja nie zmienia się, otrzymane oceny(także oceny niedostateczne) są wpisywane do dziennika.

Wszystkie prace są archiwizowane – uczniowie i ich rodzice mogą je zobaczyć i otrzymać uzasadnienie wystawionej oceny.

4. Aktywność ucznia, czyli zaangażowanie w tok lekcji, udział w dyskusji, wypełnianie kart pracy, praca w grupach, korzystanie z różnych źródeł informacji, wypowiedzi, podczas rozwiązywania problemów, itp.

Aktywność uczniów oceniania jest „+” lub „-”.

4 „+” – ocena bardzo dobra

4 „-” – ocena niedostateczna

Wagi poszczególnych form sprawdzania wiedzy:

- a) Sprawdziany wiadomości bieżących obejmujących więcej niż 3 jednostki tematyczne – waga 5
- b) Sprawdziany wiadomości bieżących obejmujących do 3 jednostek tematycznych - waga 3
- c) Ustne samodzielne wypowiedzi (referaty) na bazie przygotowanego materiału – waga 2
- d) Odpowiedzi kontrolne z materiału bieżącego – waga 3
- e) Kontrola prac domowych – waga 2
- f) Aktywność uczniów – waga 1
- g) Realizacja pracy projektowej – waga 4

Przewiduje się możliwość uzyskania oceny cząstkowej za udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych z wagą 3 – 5.

W przypadku sprawdzianów pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

100 – 90% - bardzo dobry

89 – 75 % - dobry

74 – 60% - dostateczny

59 – 40% - dopuszczający

39 – 0% - niedostateczny

Inne zasady obowiązujące na lekcjach biologii i chemii.

- Uczeń ma obowiązek przygotowywania się do każdej lekcji i uzupełniania braku wiadomości spowodowanego nieobecnością w szkole.
- Uczeń ma obowiązek posiadać podręcznik i zeszyt przedmiotowy i przynosić je na lekcje, Zeszyt przedmiotowy – jest obowiązkowy i sprawdzany jeden raz w semestrze biorąc pod uwagę staranność i systematyczność. Uczeń zobowiązany jest do uzupełniania braków.

- Zgodnie ze Statutem Szkoły 1 raz na semestr uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji bez podawania przyczyny (tzw. X) Nie dotyczy to zapowiedzianych wcześniej sprawdzianów, zadań domowych, kartkówek, itp.

- Nieprzygotowania spowodowane zdarzeniami losowymi lub dłuższą nieobecnością w szkole rozpatruje się indywidualnie

- W klasie trzeciej ocenie podlega także próbny egzamin maturalny (w dzienniku zapisuje się najczęściej wynik procentowy, w niektórych sytuacjach można przeliczyć na oceny zgodnie ze skalą przyjętą w odniesieniu do prac pisemnych.)

- Ocena na koniec semestru i roku szkolnego nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych

- Uczniowie oszukujący, podpowiadający, ściągający w czasie sprawdzianów i odpowiedzi karani są oceną niedostateczną bez możliwości jej poprawy.

- Nie przewiduje się pod koniec semestru lub roku szkolnego sprawdzianu zaliczeniowego.

- Jeśli na koniec I półrocza uczeń otrzymał ocenę niedostateczną, powinien ją poprawić w terminie ustalonym z nauczycielem na początku II półrocza. Sposób poprawy oraz zakres materiału określa nauczyciel. Uczeń, który nie poprawił semestralnej oceny niedostatecznej nie otrzymuje oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego

Sposoby informowania uczniów o PSO i wymaganiach:

Na pierwszych godzinach lekcyjnych nauczyciel zapoznaje uczniów z PSO. Dodatkowo przekazane informacje uczeń może znaleźć na stronie internetowej szkoły. Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria. Sprawdziany i inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego.

Sposoby informowania rodziców o PSO:

Rodzice są informowani o sposobie oceniania z przedmiotu za pośrednictwem strony internetowej szkoły.

O ocenach cząstkowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich lub w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami udostępniając zestawienie ocen lub umożliwiając wgląd do dziennika tradycyjnego. W momencie wprowadzenia dziennika elektronicznego rodzice będą mieli możliwość stałego dostępu do ocen dziecka. Informacje o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywane zgodnie z procedurą WSO.

Sposoby korygowania niepowodzeń szkolnych i podnoszenia osiągnięć uczniów.

1. Możliwość poprawy oceny z pracy klasowej – sprawdzianu w przypadku oceny niedostatecznej.
2. Umożliwienie zwolnienia z pracy klasowej, kartkówki lub odpowiedzi ustnej w wyjątkowych przypadkach losowych.

3. Uzupelnienie braków z przedmiotu w ramach konsultacji z nauczycielem w przypadku zgłoszenia chęci przez ucznia.
4. Możliwość zgłoszenia nie przygotowania ucznia raz w semestrze.

Ewaluacja PSO

Pod koniec roku szkolnego nauczyciel dokonuje analizy funkcjonowania PSO na lekcjach biologii i chemii. Ewentualne zmiany PSO będą obowiązywały od następnego roku szkolnego. W wyjątkowych sytuacjach zmianę można wprowadzić od drugiego semestru po uprzednim poinformowaniu zespołu klasowego.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- Prezentuje swoje wiadomości posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- Potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- Formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- Dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- Wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- Potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- Bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- Wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- W pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia i w pełni odpowiada na ewentualne dodatkowe pytania wykraczające poza podstawę programową
- Bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach biologicznych(chemicznych) na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- Wykazuje szczególne zainteresowania biologią, chemią,
- Potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- Bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- Potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- Sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym, - potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,

- Prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną, chemiczną,
- Aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- W pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 100% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- Potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- Posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny, - wykonuje proste preparaty mikroskopowe,
- Udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- Jest aktywny na lekcji,
- W pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, chemii oraz takie, które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- Z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności, - z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- Wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- W przypadku prac pisemnych osiąga od 60% do 74% punktów.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- Ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- Wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- Z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne,
- Wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- Jest mało aktywny na lekcji,
- W pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 40% do 59% punktów.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- Nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- Nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- Wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- Nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- Wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- W przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 39% punktów.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych - nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologicznej (do tego upoważnionej) obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się.

Procedura podwyższenia oceny proponowanej- uczeń, który będzie się starał o podwyższenie przewidywanej oceny semestralnej winien napisać sprawdzian z zakresu całego semestru, a w przypadku oceny końcowo rocznej- z tych partii materiału, które zaliczył na ocenę niższą niż ocena podwyższona.